

УДК 37. 011. 31: 78

FEATURES OF FORMING THE PROFESSIONAL IMAGE OF THE FUTURE MUSIC TEACHER

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Leonova O. /Леонова О.

teacher /викладач

Cherkasova S. /Черкасова С.

teacher /викладач

*Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College Of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»
КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім. Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»*

Анотація. У статті розкрито необхідність формування нового стилю соціальної поведінки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Вмотивовано розкриття проблеми пов'язаної з формуванням професійного іміджу. Імідж має стати окремою цінністю і бути основою професійного розвитку майбутнього вчителя музичного мистецтва. Імідж є уявлення про професіонала, що складається на основі його зовнішнього вигляду, звичок, манери говорити, менталітету, вчинків тощо.

Ключові слова: формування професійного іміджу, майбутній вчитель музичного мистецтва.

Вступ.

Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних вчителів музичного мистецтва, які можуть вільно володіти здобутою спеціалізацією і бути компетентними у суміжних сферах діяльності, бути готовими до безперервного процесу професійного вдосконалення і стійкими до впливу чинників стресогенного характеру – основна мета професійної освіти. Нові стандарти й вимоги до системи освіти підвищують рівень уваги й вимог до особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, його професіоналізму, рівня соціальної мобільності, процесів розвитку особистісної та інформаційної культури.

Основний текст.

Сучасний етап розвитку української освітньої галузі характеризується кардинальними змінами у соціально - економічних і політичних умовах, що забезпечують підготовку конкурентоспроможного фахівця міждержавного рівня. У зв'язку з цим особлива увага зосереджена на вищій освіті, що готує педагога, основне завдання якого – навчання та підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва до життєдіяльності в новому форматі, які набувають професійної гнучкості, здатності адаптуватися до соціальних змін, готовності до успішного розв'язання професійних завдань у нових умовах.

Науковці розробили ключові поняття, пов'язані з терміном «імідж» та виділили нову галузь педагогічної науки – педагогічну іміджологію. В межах педагогічної іміджології імідж педагога кваліфікують як чинник успішності в професійній діяльності, як інструмент створення міжособистісних зв'язків і соціальних відносин.

Мета педагогічної іміджології полягає в тому, щоб науково обґрунтованим дослідницьким шляхом побудувати програму впровадження і реалізації іміджових атрибутів майбутнього вчителя музичного мистецтва, сформулювати образ сучасного закладу вищої освіти.

Образ майбутнього вчителя музичного мистецтва повинен формуватися з урахуванням специфіки його діяльності й потреб вихованців, при цьому необхідно пам'ятати, що кожен учитель – це реклама освітньої установи, через образ якого у вихованців складається враження про стан освіти взагалі.

Більшість вітчизняних фахівців трактують *імідж* як загальний механізм особистості, орієнтований на діяльність, що становить собою фундаментальну морфему психологічної активності. Він містить цілеспрямований образ, покликаний здійснити певний психолого-педагогічний вплив на людину.

Педагогічний імідж створюється відповідно до уявлень педагога про ідеальну манеру професійної діяльності, спілкування, зовнішнього вигляду й активно впливає на формування професійно-педагогічної культури. Він вимагає від педагога підбору індивідуального власного стилю роботи та оволодіння спеціальними технологіями самопрезентації. У створеному іміджі висвітлюються найбільш яскраві риси особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, його внутрішній світ.

Для майбутнього вчителя музичного мистецтва особиста привабливість передбачає креативну демонстрацію усіх особистісно-ділових умінь, якостей і навичок, необхідних для забезпечення високого рівня ефективності навчального процесу.

Професійний образ має дві сторони: *суб'єктивну*, тобто сприйняття образу тією людиною, яка його демонструє, і *об'єктивну* – той образ, що сприймається спостерігачами. Імідж є своєрідним прийомом впливу на особистість студента, способом саморегулювання та самонавіювання, найважливішим елементом підготовки до професійної діяльності.

При формуванні іміджу майбутнього вчителя музичного мистецтва реальні якості переплітаються з тими, які приписує йому оточення. Імідж охоплює зовнішність, манеру одягатися, стиль спілкування, поведінки, мислення, мистецтво керувати враженнями. Імідж не формується спонтанно, а є результатом цілеспрямованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва над собою.

Рушієм формування професійного іміджу майбутнього вчителя музичного мистецтва є мотивація в досягненні поставленої мети. Різниця між тими, хто досяг успіху, та тими, хто це не зміг зробити, полягає не в таланті, а в наполегливості, яка проявляється через мотивацію (А.Джексон). Внутрішня мотивація спонукає до дій, підтримує студента у хвилини подолання труднощів та невдач, це мрія – самореалізація, ідеї – творчість, самоствердження – впевненість, потрібність – особисте зростання, потреба у спілкуванні.

За А. Маслоу існують два типи мотивації [2]:

- 1) психологічний імідж;
- 2) прагматичний імідж.

Стосовно мотивації створення іміджу класифікація будується на основі

людських потреб [за Дж. Роттером]: визнання; захисту; домінування; незалежності; любові і прив'язаності; фізичного комфорту.

Однією із закономірностей формування педагогічного іміджу можна вважати естетичні якості особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Естетичний потенціал педагогічної культури дозволяє студенту позбавитися унітарності у розв'язанні професійних задач, допомагає розв'язати їх за законами краси та досконалості. Естетична культура гармонізує педагогічний інтелект, емоційно-почуттєву, вольову і потребнісно-мотиваційну сферу професійної самосвідомості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Естетична розвиненість майбутнього вчителя музичного мистецтва стимулює роботу педагогічної уяви та фантазії, збагачує образність та асоціативність професійного мислення, витончується культура почуттів, емоційної виразності професійної поведінки та зовнішнього вигляду, виховується наполегливість, терпіння та вміння керувати собою.

Особливий інтерес для усвідомлення системоутворювальної ролі естетичного компонента в професійній культурі майбутнього вчителя музичного мистецтва становить ідея єдності краси, добра, істини, що зумовлює евристичні, пошукові форми педагогічної творчості. Відчуття та розуміння студентом краси підвищує здатність до співробітництва, до духовної й інтелектуальної насиченості педагогічної діяльності [1].

Імідж формується на основі даних зовнішності людини та її психологічних характеристик за першим уявленням і в процесі взаємодії. Його формування є досягненням впливу зовнішніх якостей і виразності внутрішнього образу педагога на особистість. Змальовування, створення та розігрування образу назовні – все це передбачає володіння прийомами матеріалізації іміджу, знаходженню нової форми образу, контуру, силуету, конфігурацій. Формування нового іміджу можна розглядати і як вияв зони найближчого розвитку, визначення образу на зростання. Процес формування нового іміджу можна розподілити на чотири етапи: імідж-аналіз, імідж-креатив, імідж-дизайн та імідж-промоушн.

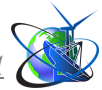
До засобів невербального впливу на суб'єктів спілкування належать:

- *паралінгвістичні* – тембр, висота, гучність голосу;
- *естралінгвальні* – зітхання, паузи, сміх, кашель;
- *візуальні*;
- *кінетика* – хода, рухи ніг, рук, тулуба.

Формуючий вплив майбутнього вчителя музичного мистецтва передбачає професійне управління власною комунікативною діяльністю, що потребує комунікативних умінь спілкуватися в присутності сторонніх, цілеспрямовано організовувати процес комунікації і керувати ним, за допомогою системи спілкування організовувати з учнями навчальну, виховну й творчу діяльність.

Рівень ефективності індивідуального іміджу майбутнього вчителя музичного мистецтва впливає на успішність його професійної діяльності і несе в собі відбиток змісту особистості педагога.

Успішність особистісного іміджу будуть оцінювати різні групи людей, які висловлюють суперечливі вимоги, тому імідж повинен бути: гнучким;

самостійним; толерантним; будуватися індивідуально з огляду на конкретні характеристики, вік студентів та соціальну ситуацію.

Імідж формується під впливом викладача, залежить від стилю керівництва, культури викладача та його системи поглядів. Імідж не може бути самоціллю, як і не може повноцінно функціонувати замкнено в межах особистості.

Імідж повинен: знайти власне існування, стати окремою цінністю, бути основою професійного розвитку майбутнього вчителя музичного мистецтва, стати формуванням враження про фахівця.

Отже, *імідж майбутнього вчителя музичного мистецтва* – уявлення про професіонала, що складається на основі його зовнішнього вигляду, звичок, манери говорити, менталітету, вчинків тощо.

Висновки.

Імідж майбутнього вчителя музичного мистецтва є проекцією його особистості і характеризується наявністю власного стилю та сумою індивідуальних характеристик, що роблять його неповторним. Особистість має свої позиції, своє яскраво виражене ставлення до життя, світобачення, до якого вона прийшла на основі свідомої роботи.

Позитивний імідж залежить від внутрішньої сутності студента: системи цінностей, переконань, позицій, що виявляються й у зовнішньому вигляді. Такій особистості притаманні власна гідність, самоповага, відповідальність за себе і майбутнє, висока професійна самооцінка, потреба в самореалізації, гнучкість у пошуку творчих альтернатив у процесі навчання.

Література:

1. Галузінська М. І., З. М. Крамська. Педагогічна майстерність викладача вищої школи. Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти/ М.І. Галузінська, З. М. Крамська, Умань: ВПЦ «Візаві». 2020. с.238.

2. Зінченко В. Імідж учителя, або психологія одягу/ В. Зінченко // Відкритий урок: Розробки. Технології. Досвід. 2008. No 4. С.85 – 86.

Literature:

1. Galuzinska M. I., Z. M. Kramaska Pedagogical skill of a teacher of a higher school. Educational and methodological manual for students of higher pedagogical institutions of education/ M.I. Galuzinska, Z. M. Kramaska, Uman: VOC "Vizavi". 2020. p. 238.

2. Zinchenko V. The image of the teacher, or the psychology of clothing / V. Zinchenko // Open lesson: Developments. Technologies. Experience. 2008. No. 4. P.85-86.

***Annotation.** The article reveals the necessity of forming a new style of social behavior of the future music teacher. The disclosure of the problem related to the formation of a professional image is motivated. The image should become a separate value and be the basis of the professional development of the future music teacher. An image is a representation of a professional based on his appearance, habits, manner of speaking, mentality, actions, etc.*

***Keywords:** professional image formation, future music teacher.*